

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO
Į S T A T Y M A S**

1996 m. spalio 3 d. Nr. I-1562
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

1. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojasi asmens sveikatos priežiūra nepriklausomai nuo to, ar jis sveikas, ar ligonis.

2. **Nepilnametis** – pacientas iki 18 metų.

3. **Paciento atstovas** – įstatyminis atstovas (tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai) ar atstovas pagal pavedimą. Atstovą pagal pavedimą pasirenka pacientas. Atstovo pagal pavedimą įgaliojimų įforminimas turi būti atliktas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4. **Sveikatos priežiūros įstaigos** – įstaigos, įmonės, organizacijos, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka akredituotos teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos.

5. **Gydytojas** – asmuo, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus turintis teisę verstis medicinos praktika.

6. **Slaugos darbuotojas** – asmuo, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus turintis teisę verstis slaugos praktika.

7. **Paciento dokumentai** – ligos istorija ir kiti dokumentai, kuriuose fiksuojama paciento sveikatos būklė, jam taikomos sveikatos priežiūros rūšys ir metodai.

8. **Pacientų sveikatai padarytos žalos įvertinimo komisija** (toliau – **komisija**) – prie Sveikatos apsaugos ministerijos veikianti institucija, kurios tikslas – konstatuoti pacientų sveikatai padarytą žalą ir nustatyti kompensacijos dydį, išmokamą iš Valstybinės ligonių kasos Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondo. Komisijos formavimą ir veiklą reglamentuoja Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinti nuostatai.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo tikslas – nustatyti pacientų teises ir pacientų sveikatai padarytos žalos įvertinimo bei kompensavimo tvarką, kai žala pacientams padaryta gydytojo ar slaugos darbuotojo teisėtais veiksmais (be jų kaltės).

2. Specialiąsias pacientų teises vykdant audinių ir organų transplantaciją, taip pat ir psichikos ligonių teises reglamentuoja šis, kiti Lietuvos Respublikos įstatymai bei teisės aktai.

**II SKYRIUS
PACIENTŲ TEISĖS**

3 straipsnis. Teisė į sveikatos priežiūrą

1. Sveikatos priežiūros įstaigose pacientų teisių negalima varžyti dėl jų lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų.

2. Pacientams turi būti suteikta kvalifikuota sveikatos priežiūra. Gydytojai ir slaugos darbuotojai turi gerbti pacientų asmens privatumą. Pacientai turi teisę būti gydomi taip, kad į jų diagnozę, gydymą ir slaugą būtų žiūrima pagarbiai.

3. Jeigu sveikatos priežiūros įstaigose ribotos gydymo galimybės neleidžia visiems pacientams suteikti tuo pačiu metu vienodą gydymą, gydytojo pasirinktas gydymas turi būti mediciniškai pagrįstas ir nediskriminuojantis kitų pacientų.

4. Jeigu pacientų tolesnis buvimas sveikatos priežiūros įstaigoje nėra mediciniškai pagrįstas, prieš išrašant iš sveikatos priežiūros įstaigos į namus ar perkeltiant į kitą sveikatos priežiūros įstaigą, pacientui turi būti išsamiai paaiškintas tokio sprendimo pagrindumas.

5. Pacientams turi būti suteikiamos mokslu pagrįstos nuskausminančios priemonės, kad jie nekenktėtų dėl savo sveikatos sutrikimų.

6. Pacientai turi teisę būti prižiūrimi ir numirti pagarboje.

4 straipsnis. Teisė į prieinamą sveikatos priežiūrą

1. Paciento teisę gauti nemokamą sveikatos priežiūrą, kompensuojamą iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai ir teisės aktai. Paciento teisę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, kompensuojamas iš privalomojo sveikatos draudimo lėšų, nustato Sveikatos draudimo įstatymas.

2. Būtinoji medicinos pagalba pacientui turi būti suteikta neatidėliotinai. Jeigu paciento gyvenamojoje vietovėje greitai suteikti būtinąją medicinos pagalbą nėra galimybių, sveikatos priežiūros įstaigos administracija, gydytojas, į kuriuos kreipiasi pacientas, turi informuoti jį apie priežastis ir laiką, kurį pacientas turės laukti, kol jam bus suteikta būtinoji medicinos pagalba šioje įstaigoje. Jeigu paciento gyvenamojoje vietovėje tokios rūšies medicinos pagalbos nėra galimybių suteikti, sveikatos priežiūros įstaigos, į kurią kreipiasi pacientas, administracija ar gydytojas turi informuoti pacientą, kur jis gali gauti būtinąją medicinos pagalbą. Prireikus sveikatos priežiūros įstaiga savo lėšomis privalo pervežti pacientą į kitą sveikatos priežiūros įstaigą Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

3. Teisę į kitos rūšies sveikatos priežiūrą nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai ir teisės aktai.

5 straipsnis. Teisė pasirinkti gydytoją, slaugos darbuotoją, sveikatos priežiūros įstaigą

1. Pacientas turi teisę pasirinkti gydytoją, slaugos darbuotoją, sveikatos priežiūros įstaigą, nepriklausančią arba priklausančią Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigose pacientas turi teisę pasirinkti gydytoją ar slaugos darbuotoją nepažeisdamas įstaigos priklausomumo Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos veiklos organizavimo lygiui.

2. Ši teisė gali būti ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

6 straipsnis. Teisė į informaciją

1. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie sveikatos priežiūros sistemoje teikiamas paslaugas ir galimybes jomis pasinaudoti.

2. Pacientas turi būti informuotas apie jį gydančio gydytojo ir slaugančio darbuotojo vardą, pavardę, pareigas ir kvalifikaciją.

3. Pacientas turi būti informuojamas apie sveikatos priežiūros ar slaugos įstaigos vidaus tvarkos taisykles ir tvarką, kiek tai susiję su jo buvimu toje įstaigoje. Pacientas turi teisę reikalauti ir gauti diagnozės, gydymo ir slaugos aprašymą.

4. Pacientas turi teisę į informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus ir gydymo prognozę. Informacija pacientui turi būti pateikta jam suprantama forma paaiškinant specialius medicinos terminus. Informuodamas apie gydymą, gydytojas turi paaiškinti pacientui gydymo eigą, galimus gydymo rezultatus, galimus alternatyvius gydymo metodus ir kitas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti ar atsisakyti siūlomo gydymo, taip pat apie pasekmes atsisakius siūlomo gydymo. Informacija neturi būti pateikta pacientui prieš jo valią, tačiau toks jo noras turi būti aiškiai išreikštas ir apie tokį paciento pageidavimą turi būti pažymima jo ligos istorijoje.

5. Pacientui pageidaujant, turi būti pateikta ligos istorija ar kiti jo medicininiai dokumentai, išskyrus atvejus, kai tai iš esmės gali pakenkti paciento sveikatai ar net sukelti pavojų jo gyvybei (apie tai sprendžia jį gydantis gydytojas ar gydytojų konsiliumas). Tokiais atvejais apie informacijos teikimo ribojimus gydantis gydytojas pažymi ligos istorijoje.

6. Pacientas turi teisę prašyti, kad jo lėšomis būtų padarytos jo ligos istorijos ir (ar) kitų dokumentų kopijos. Ši paciento teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Gydytojas privalo paaiškinti pacientui įrašų ligos istorijoje reikšmę. Jeigu paciento reikalavimas yra pagrįstas, gydytojas privalo ištaisyti, užbaigti, panaikinti, paaiškinti ir (ar) pakeisti netikslius, neišsamius, dviprasmiškus duomenis arba duomenis, nesusijusius su diagnoze, gydymu ar slauga. Jeigu gydantis gydytojas nesutinka su tokiu paciento pageidavimu, tai paciento pageidavimo pagrįstumą sprendžia gydytojų konsiliumas.

7. Informacija nepilnamečiui pacientui, jo tėvams ar globėjams turi būti pateikta jiems suvokiama forma. Jeigu yra nesutarimų tarp nepilnamečio ir jo tėvų ar globėjų, gydantis gydytojas, pateikdamas informaciją, turi vadovautis nepilnamečio paciento interesais.

8. Nepilnametis pacientas, kuris, gydytojo nuomone, gali teisingai vertinti savo sveikatos būklę, turi teisę savarankiškai kreiptis ir spręsti dėl jam siūlomo gydymo. Gydantis gydytojas nepilnamečio tėvų ar globėjų prašymu turi informuoti nepilnamečio įstatyminius atstovus apie gydymą, tačiau, nepilnamečiui paprašius, tokia informacija gali būti ir nesuteikta, jeigu tai iš esmės gali pakenkti nepilnamečio paciento interesams, jeigu kiti teisės aktai nenustato kitaip. Jeigu nepilnametis yra hospitalizuotas, apie tai turi būti informuojami jo tėvai ar globėjai.

9. Pacientas turi teisę sužinoti kito specialisto nuomonę apie savo sveikatos būklę ir siūlomą gydymą.

7 straipsnis. Paciento dalyvavimas mokymo procese, moksliniuose ir medicinos bandymuose

1. Be paciento sutikimo negalima jo panaudoti mokymo procese, moksliniuose ar medicinos bandymuose. Jeigu pacientas yra nepilnametis, tokį sutikimą duoda vienas iš tėvų ar įstatyminis atstovas ir rajono, miesto vaikų teisių apsaugos tarnyba.

2. Paciento naudojimo mokymo procese, moksliniuose ir medicinos bandymuose tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

8 straipsnis. Teisė atsisakyti gydymo

1. Pacientas negali būti gydomas ar jam teikiama kokia kita sveikatos priežiūra ar slauga prieš jo valią, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nenustatyta kitaip. Jeigu yra galimybė, pacientui turi būti pasiūlytas kitas gydymas ar kitos sveikatos priežiūros paslaugos.

2. Nepilnametis pacientas turi būti informuotas apie gydymą ir, jeigu jis pagal savo amžių ir išsivystymo lygį gali teisingai vertinti savo sveikatos būklę ir siūlomą gydymą (apie tai sprendžia gydantis gydytojas), nepilnametis negali būti gydomas prieš jo valią, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nenustatyta kitaip. Gydytojas turi parinkti gydymo metodus, labiausiai atitinkančius nepilnamečio interesus.

3. Teikiant būtinąją (pirmąją ar skubiąją) medicinos pagalbą, jeigu pacientas yra be sąmonės ar dėl kitos priežasties negalima sužinoti jo valios ir gresia rimtas pavojus jo gyvybei ar sveikatai, tokia medicinos pagalba turi būti suteikta ir be paciento sutikimo.

4. Paciento, psichikos ligonio, nesugebančio teisingai įvertinti savo sveikatos būklės, gydymo ypatumus nustato Psichikos sveikatos priežiūros įstatymas.

5. Teikiant būtinąją (pirmąją ar skubiąją) medicinos pagalbą, kuriai yra būtinas paciento įstatyminio atstovo sutikimas, jį gali būti teikiama ir be įstatyminio atstovo sutikimo, jei jo negalima gauti laiku arba įstatyminis atstovas atsisako duoti sutikimą, o gydančio gydytojo ar slaugos darbuotojo nuomone, medicinos pagalbos suteikimas atitinka paciento interesus. Apie tai turi būti pažymima paciento ligos istorijoje.

6. Jeigu paciento įstatyminis atstovas atsisako duoti sutikimą gydymui, kuris nėra skubus, o gydančio gydytojo nuomone, medicinos pagalbos suteikimas atitinka paciento interesus, tokiam gydymui sutikimą turi teisę duoti sveikatos priežiūros įstaigos medicinos etikos komisija ar Lietuvos medicinos etikos komitetas. Į šią komisiją ar komitetą turi kreiptis sveikatos priežiūros įstaigos administracija ar gydantis gydytojas.

9 straipsnis. Teisė skųstis

1. Nepatenkintas sveikatos priežiūra pacientas turi teisę kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigos administracijos darbuotoją, atsakingą už sveikatos priežiūrą šioje įstaigoje. Administracijos darbuotojas per penkias darbo dienas privalo atsakyti į paciento kreipimąsi.

2. Pacientas turi teisę apskųsti sveikatos priežiūros įstaigų veiklą Sveikatos apsaugos ministerijai, kitoms kontroliuojančioms institucijoms, teismui.

10 straipsnis. Privataus gyvenimo neliečiamumas

1. Pacientų privatus gyvenimas yra neliečiamas. Informacija apie pacientų gyvenimo faktus gali būti renkama ligos istorijai pacientų sutikimu ir jei, gydančio gydytojo nuomone, tai yra būtina diagnozuoti ligą, gydyti ar slaugyti.

2. Visa informacija apie paciento sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą turi būti laikoma konfidencialia net ir po paciento mirties. Tokios konfidencialios informacijos saugojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Sveikatos apsaugos ministerijos teisės aktai. Konfidenciali informacija gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint raštišką paciento sutikimą arba jei tai numato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

3. Sutikimas nėra būtinas, jei informacija yra suteikiama asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems gydant ar slaugant pacientus, atliekantiems pacientų sveikatos ekspertizę, taip pat institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę kontroliuoti sveikatos priežiūros veiklą.

III SKYRIUS PACIENTŲ DOKUMENTAI

11 straipsnis. Pacientų dokumentų būtinumas

Sveikatos priežiūros įstaigos, gydytojai ir slaugos darbuotojai privalo turėti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos formos ir rūšių pacientų dokumentus (ligos istorijas, kitus medicininius dokumentus) ir juos saugoti Lietuvos Respublikos įstatymų ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Pacientų dokumentuose esančios informacijos konfidencialumas

1. Nepilnamečio paciento tėvai ar globėjai turi teisę susipažinti su nepilnamečio paciento dokumentais, jeigu tai neprieštaruoja šio įstatymo 6 straipsnio 7 ir 8 dalių reikalavimams. Psichikos ligonio atstovo teisę susipažinti su paciento dokumentais nustato Psichikos sveikatos priežiūros įstatymas.

2. Reikalavimai dėl informacijos konfidencialumo netaikomi:

1) kai susipažinti su informacija kreipiasi teismas, komisija ar kitos valstybės institucijos, kurioms tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai;

2) kai informacija apie paciento sveikatos būklę yra suteikiama šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais.

13 straipsnis. Pacientų dokumentuose esančios informacijos panaudojimas moksliniam tiriamajam darbui ir studentams mokyti

Pacientų dokumentuose esančios informacijos panaudojimo moksliniam tiriamajam darbui ir studentams mokyti tvarką nustato Lietuvos medicinos etikos komitetas. Šiais tikslais naudojant informaciją, turi būti gerbiamas paciento asmens privatumas.

IV SKYRIUS PACIENTŲ SVEIKATAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO PAGRINDAI IR TVARKA

14 straipsnis. Pacientams padarytos žalos samprata

1. Šiame įstatyme pacientams padaryta žala – tai žala, kuri:
 - 1) atsirado kaip pacientų gydymo ar medicininio tyrimo pasekmė;
 - 2) atsirado dėl infekcijos ar uždegimo, siejamų su pacientų tyrimu ar gydymu;
 - 3) atsirado dėl diagnostinės procedūros ar pjūvio, jeigu tai nepagrįstai sukelia ilgalaikius sveikatos sutrikimus;
 - 4) atsirado dėl medicinos aparatūros konstrukcinių trūkumų ar sugedus medicinos aparatūrai, ar pan.
2. Visuotinai pripažintais medicinos praktikos ir mokslo principais ar standartais pagrįsto gydymo pasekmės, kurių negalima buvo išvengti kitu lygiaverčiu efektyviu gydymo metodu, šiame įstatyme nėra traktuojama kaip pacientams padaryta žala.
3. Žala, padaryta pacientams gydytojo ar slaugos darbuotojo kaltais veiksmais, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Žalos atlyginimas

1. Gydytojo ar slaugos darbuotojo teisėtais veiksmais padarytos žalos pacientų sveikatai dydį nustato komisija.
2. Jeigu pacientų sveikatai padaryta žala padidėjo dėl pacientų tyčios ar jų didelio neatsargumo, kompensacija turi būti mokama tik už žalą, kuriai neturėjo įtakos šios aplinkybės.
3. Pacientų sveikatai padarytos žalos dydžio nustatymo ir kompensavimo tvarką nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, teisės aktai.

16 straipsnis. Sveikatos priežiūros įstaigų draudimas

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigos, akredituotos asmens sveikatos priežiūrai, vykdydamos asmens sveikatos priežiūrą, privalo drausti savo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą pacientams gydytojų ar slaugos darbuotojų teisėtais veiksmais. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigų privalomąjį draudimą dėl civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, vykdo Valstybinė ligonių kasa, šiuo tikslu suformuodama savarankišką Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondą. Šio fondo nuostatus tvirtina Vyriausybė. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios stacionarią pagalbą, moka 0,2 procento, o neteikiančios stacionarios pagalbos – 0,1 procento nuo priskaičiuoto gydytojų ir slaugos darbuotojų darbo užmokesčio fondo.
2. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondo lėšos naudojamos tikslingai kompensacijoms pacientams už padarytą žalą išmokėti. Už šio fondo lėšų naudojimą Valstybinė ligonių kasa kasmet atsiskaito Privalomojo sveikatos draudimo tarybai ir Sveikatos apsaugos ministerijai.
3. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigų privalomojo draudimo sąlygas, tikslingo lėšų išmokėjimo pacientams tvarką nustato Vyriausybė.
4. Sveikatos priežiūros įstaigos, akredituotos asmens sveikatos priežiūrai ir nepriklausančios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai, vykdydamos asmens sveikatos priežiūrą, privalo drausti savo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą pacientams gydytojų ar slaugos darbuotojų teisėtais veiksmais, sudarydamos draudimo sutartis su draudimo įmonėmis, turinčiomis teisę vykdyti bendrosios civilinės atsakomybės draudimą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus arba sudarydamos sutartis su Valstybine ligonių kasa. Jeigu sveikatos priežiūros įstaigos, nepriklausančios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai, vykdydamos asmens sveikatos priežiūrą, draudžia savo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą pacientams gydytojų ar slaugos darbuotojų teisėtais veiksmais, sudarydamos draudimo sutartis su draudimo įmonėmis, tai draudimo sąlygos, draudimo išmokų dydis, jų mokėjimo tvarka ir kita nustatoma draudimo sutartyse. Jeigu sveikatos priežiūros įstaigos, nepriklausančios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai, sudaro sutartis su Valstybine ligonių kasa, tai joms galioja tos pačios draudimo sąlygos ir išmokų mokėjimo tvarka kaip ir Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos sveikatos priežiūros įstaigoms.

5. Sveikatos priežiūros įstaigos, neapdraudusios savo civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, neturi teisės vykdyti asmens sveikatos priežiūros.

17 straipsnis. Privalomojo sveikatos priežiūros įstaigų draudimo dėl civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, įmokų mokėjimo Valstybinei ligonių kasai tvarka

1. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, sudariusios draudimo sutartis su Valstybine ligonių kasa, pačios apskaičiuoja įmokų dydį pagal šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytus dydžius ir perveda jas į Valstybinės ligonių kasos Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondą.

2. Įmokų mokėjimo terminus ir tvarką nustato Vyriausybė.

18 straipsnis. Kompensacijos pacientui išmokėjimas

1. Kompensacija už pacientui padarytą žalą yra išmokama iš Valstybinės ligonių kasos Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondo lėšų, jeigu pacientui buvo padaryta žala sveikatos priežiūros įstaigoje, sudariusioje draudimo sutartį pagal šio įstatymo reikalavimus su Valstybine ligonių kasa. Kompensacijos išmokamos komisijos sprendimu pagal Vyriausybės patvirtintą tvarką ir dydžius, bet ne daugiau kaip 15 minimalių mėnesinių algų. Žala atlyginama pagal minimalios mėnesinės algos dydį, galiojusį prašymo dėl padarytos žalos atlyginimo komisijai pateikimo dieną.

2. Jeigu pacientui buvo padaryta žala sveikatos priežiūros įstaigoje, nepriklausančioje Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemai ir nesudariusioje draudimo sutarties su Valstybine ligonių kasa, tai draudimo išmoka mokama pagal sveikatos priežiūros įstaigos ir draudimo įmonės sutartyje numatytas sąlygas. Šiuo atveju maksimali žalos atlyginimo suma negali būti mažesnė nei šio straipsnio 1 dalyje numatyta suma.

19 straipsnis. Prašymo komisijai kompensacijai gauti pateikimas

Prašymą dėl padarytos žalos atlyginimo iš Valstybinės ligonių kasos Asmens sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už žalą, padarytą pacientams, draudimo fondo pacientas (ar jo atstovas) turi pateikti komisijai ne vėliau kaip praėjus vieneriems metams nuo to momento, kai pacientas sužinojo apie jam padarytą žalą. Tačiau bet kuriuo atveju prašymas negali būti pateikiamas, jeigu nuo įvykio, dėl kurio atsirado žala, praėjo daugiau kaip treji metai.

20 straipsnis. Komisijos formavimas, veikla, kontrolė

1. Komisiją formuoja Sveikatos apsaugos ministerija ketveriems metams iš asmenų, turinčių medicininių, teisinių, kitokių aukštąjį ar aukštesnįjį išsilavinimą, iš Valstybinės ligonių kasos, Privalomojo sveikatos draudimo tarybos, gydytojų ir slaugos darbuotojų organizacijų, pacientų visuomeninių organizacijų ir kitų institucijų atstovų. Komisijos sudarymą ir veiklą nustato nuostatai, kuriuos tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

2. Ši komisija sprendžia pacientų prašymų dėl žalos atlyginimo pagrįstumą ir nustato kompensacijų dydį, atsižvelgdama į paciento darbingumo praradimo laipsnį ir trukmę, į sveikatos netekimo laipsnį. Komisijos sprendimai dėl žalos atlyginimo yra privalomi Valstybinei ligonių kasai.

3. Komisijos veiklą kontroliuoja Sveikatos apsaugos ministerija, kitos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įgaliotos institucijos.

21 straipsnis. Komisijos teisė susipažinti su būtina informacija

1. Komisijos nariai, nagrinėdami paciento prašymą dėl žalos atlyginimo, turi teisę susipažinti su reikalingais dokumentais. Sveikatos priežiūros įstaigų administracija, gydytojai, slaugos ir kiti darbuotojai komisijos prašymu privalo per penkias darbo dienas pateikti informaciją, dokumentus.

2. Komisijos nariai, nagrinėdami paciento prašymą, privalo laikytis konfidencialumo.

22 straipsnis. Pacientų prašymų pateikimo ir komisijos sprendimų priėmimo tvarka

1. Pacientų prašymai dėl žalos atlyginimo yra pateikiami ir nagrinėjami komisijos nuostatuose nustatyta tvarka.

2. Paciento prašymas turi būti išnagrinėtas per tris mėnesius ir apie komisijos sprendimą pacientui turi būti pranešta raštu.

23 straipsnis. Komisijos sprendimų apskundimas

Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Sveikatos apsaugos ministerijai, o šios ministerijos sprendimai – teismui.

24 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmuo, pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

**V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

25 straipsnis. Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo įsigaliojimas

1. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo I, II ir III skyriai įsigalioja nuo 1997 m. gegužės 1 d.

2. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo IV skyrius įsigalioja nuo 1998 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS